

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi ve Proje Üzerine Bir Değerlendirme

Alper DURSUN¹, İsmail KIRBAŞ², Mehmet Erkan YÜKSEL²

¹ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Malzeme Teknolojileri Mühendisliği ABD, Burdur

² Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Burdur

aalperdursun@gmail.com, ismailkirbas@mehmetakif.edu.tr, erkanyuksel@mehmetakif.edu.tr

Özet

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi; eğitim-öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak, bilgi toplumu yaratmak, eğitimde bilişim teknolojilerini (BT) yararlı kılarak ülkedeki bilişim kalitesini artırmak amacıyla 2010 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hayata geçirilmiştir. Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, MEB Stratejik Planı ve BT Politika Raporu'nda bulunan hedefler ışığında 2013 yılı sonuna kadar Okul öncesi, İlköğretim ve Ortaöğretim kademesi okullarındaki bütün dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Fakat, projenin öngörülen bitiş tarihi ve bütçesi dikkate alındığında, FATİH projesinin büyük bir bölümünün tamamlanamadığı görülmektedir. Buradan hareketle, çalışmamızda; FATİH projesinin ön görülen süre içerisinde tamamlanamamasındaki temel etkenler ve uygulamada karşılaşılan problemler ele alınmış, proje kapsamında yapılan çalışmalar incelenerek zorluklar tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Bilgi ve İletişim Teknolojileri, Elektronik İçerik, İnternet, Etkileşimli Öğrenme, Hayat Boyu Öğrenme, Bilgisayar, Etkileşimli Tahta.

Abstract

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (Movement to Enhance Opportunities and Technology Improvement) or FATİH project were implemented by the Ministry of Education in 2010 for following main goals; ensuring equal opportunity in education, creating information society, using information technologies (IT) in education, improving the quality of information in country scope. According to the principal goals which are presented in Information Society Strategy Document, Development Plans, Ministry of Education Strategic Plan and IT Policy Report; realization of IT-assisted education by providing all necessary IT tools for pre-school, primary school and secondary school class-rooms is aimed by the end of 2013. However, considering the budget and the project deadline it seems the large part of the project still stays uncompleted. Hence, our paper investigates the implementation problems and identifies main reasons retarding the project, by examining the execution process.

Keywords: FATİH Project, computer aided education, information technologies, communication technologies, interactive education, IT-assisted education.

1. Giriş

Bilişim Teknolojileri alanında yaşanan gelişmeler hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da bazı reformların yapılmasını zorunlu kılmıştır.

Türk eğitim sisteminin fırsat eşitliği açısından adaletsiz olduğu düşünülmektedir. Eğitimi tüm bireyler için eşit koşullara getirmenin, eğitimde verimliliği ve eğitimde kaliteyi artırmanın teknoloji yoluyla sağlanabileceği düşünülmüştür. Bilişim Teknolojileri alanın-da yaşanan gelişmeler sayesinde teknolojik araçları edinmek günden güne daha kolay hale gelmiş ve her geçen gün bu araçlar üreticiler tarafından daha işlevsel biçimde kullanıcılara sunulmaktadır. Yaşanan bu teknolojik gelişmeler ve eğitimde reform isteği üzerine Milli Eğitim Bakanlığı FATİH Projesini devreye sokmuştur.

2. Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi

Aralık 2010'da Milli Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı işbirliğiyle "Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi" (FATİH) isimli proje başlatılmıştır. FATİH projesi ile farklı kademelerdeki 40 bin okul-da, 600 bine yakın dersliğin akıllı sınıfa dönüştürülmesi planlanmıştır.

Ulaştırma Bakanlığı'nın desteği ile maliyeti karşılanacak olan FATİH projesinin üç yılda sonuçlandırılması ve iki yıl değerlendirme sürecine girmesi planlanmıştır. Bu süreç içerisinde projeksiyon cihazı ile birlikte 614 bin 364 adet dizüstü bilgisayar 38 bin 688 etkileşimli akıllı tahta ve çok amaçlı yazıcı 40 bin okuldaki 620 bin sınıfta öğrenim gören öğrencilerin ve öğretim hizmeti yürüten öğretmenlerin hizmetine sunulması planlanmıştır. Bu cihazlardan internete erişim açısından yüksek verim almak için uygulama kapsamındaki okullara yüksek hızlı internet bağlantısı sağlamak hedeflenmiştir. Projenin öğretim kademeleri-ne göre (ortaöğretim, ilköğretim ve okulönce-si) aşamalı bir şekilde ilerlemesi planlanmıştır. Uygulama sürecinde dağıtılacak olan donanımların ve internetin güvenli ve bilinçli kullanılması amacıyla bu doğrultuda bazı yönetmelik değişiklikleri planlanmıştır. Bunların dışında projenin uygulanacağı okullarda görev yapan 600 bin öğretmene proje kapsamında sağlanan teknolojik imkanları verimli kullanabilmesi için uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim yöntemleriyle hizmet-içi eğitim verilmesi planlanmıştır. Ayrıca ilk üç yıl içerisinde öğretim programları, teknolojiyle desteklenerek, e-

içerikler hazırlanacak, her ders için e-kitap hazırlanacak ve öğrenme nesneleri oluşturulacaktır [1].

FATİH Projesinin Amacı

Projenin temel amacı; okullardaki teknolojik altyapının geliştirilerek eğitimde fırsat eşitli-ğinin sağlanması ve teknolojik okuryazarlığın en üst düzeye çıkarılmasıdır. Fırsat eşitliğinin, dersliklere teknolojik cihazların entegre edilmesi ve teknik altyapının güçlendirilmesiyle sağlanması planlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda eğitimdeki fırsat eşitliğinin giderilmesi, eğitimin daha kaliteli hale gelmesi ve bilişim teknolojilerini bütün öğrencilerin verimli kullanması planlanmıştır [1].

FATİH Projesinin Gerekçesi

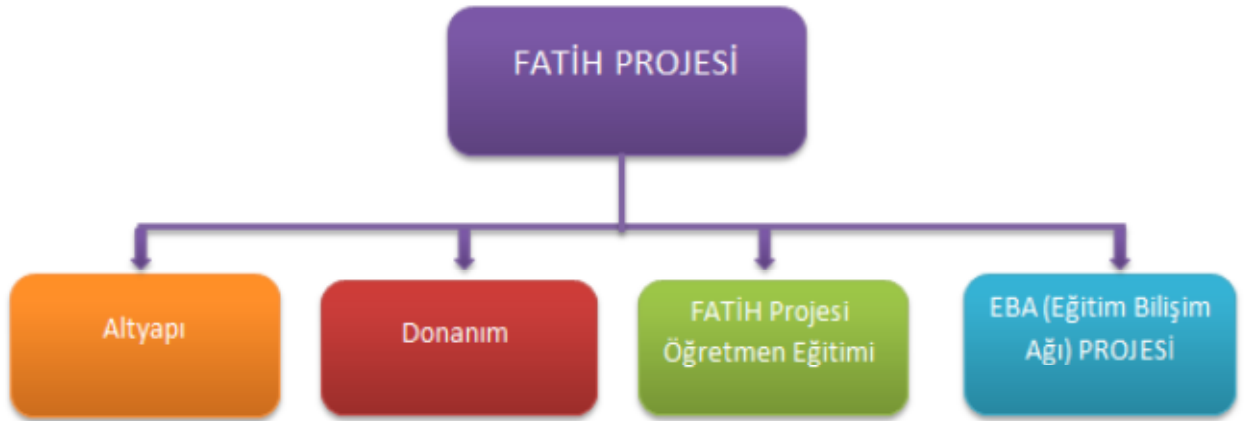
Yaygın ve örgün eğitim verilen kurumlarda bilişim teknolojisi altyapısının tamamlanma-sı, öğrencilere bu mekanlarda bilişim teknolo-jilerini kullanma becerisinin kazandırılması, bilişim teknolojileri destekli öğretim prog-ramlarının geliştirilmesi istenmektedir. Tek-nolojik okuryazarlığın üst düzeye çıkarılması ve eğitimde teknoloji kullanımının

yaygınlaşması için aşağıdaki hedeflerin gerçekleştirilmesi istenmektedir [8].

- Bireylerin kendilerini sürekli geliştirme-lerini e-öğrenme yoluyla sağlamak için uygun teknolojik altyapı ve donanımın sağlanması, e-içeriğin oluşturulması,
- Ortaöğretimi tamamlayan herkesin temel bilişim teknolojilerini kullanım becerisi kazanması,
- İnternetin etkin kullanılmasıyla her üç kişiden birinin e-öğrenme hizmetlerinden yararlanması,
- Her bireye bilişim teknolojilerini öğrenim ve kullanım fırsatı sağlanması,
- Toplumun %50'sinin internet kullanıcısı olması,
- İnternetin, her yaş grubu için güvenilir hale getirilmesi [8].

FATİH Projesinin Alt Projeleri

FATİH Projesi gibi büyük kapsamlı projelerin hayata geçirilebilmesi ve desteklenmesi için alt projeler oluşturulması gerekir. Bu oluşturulan alt projeler sağlıklı bir şekilde tamamlanırsa hepsi bir bütünü ana projeyi oluşturur. FATİH Projesinin desteklenmesi amacıyla dört adet alt proje oluşturulmuştur (Şekil 1).

Şekil 1. Fatih Projesinin Alt Projeleri

Altyapı

FATİH Projesiyle, her sınıfa geniş bant inter-net erişimi sağlanması hedeflenmiş, her sınıf-tan internetteki içeriğe filtreli ve güvenli olarak erişim sağlanacaktır [4].

Donanım

FATİH Projesinin alt projelerinden Donanım Projesi kapsamında tüm okullara doküman kamera ve çok fonksiyonlu yazıcı ile yine bütün dersliklere akıllı tahta sağlanacak ayrıca her öğretmen ve öğrenciye tablet bilgisayar temin edilecektir [5].

FATİH Projesi Öğretmen Eğitimi

Projenin bu bölümünde; okullarda görev yapan 600 bin öğretmenin sınıflara yerleşti-ri-len teknolojik araçların, eğitsel e-içeriklerin, bilişim teknolojilerine göre düzenlenmiş öğretmen kılavuz kitapların etkili bir şekilde kullanma yetilerinin geliştirilmesine yönelik uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim

programlarıyla hizmet-içi eğitim planlanması yapılmıştır [7].

EBA (Eğitim Bilişim Ağı)

Eğitim-öğretim sürecinde teknolojik araçlar aracılığıyla etkin materyaller kullanılması amacıyla Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce hazırlanan, farklı öğre-nim kademelerine uygun, güvenilir ve kontrol edilmiş e-içeriklerin bulunduğu platform olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) oluşturulmuştur. Öğrenciler ve öğretmenler önceliğinde eği-timin içinde yer alan herkes için tasarlanmış EBA'nın fonksiyonları aşağıda sıralanmıştır;

- Farklı, eğitici, zengin e-içerikler sağ-lamak,
- Eğitime teknolojiyi dahil etmek,
- İçerik ihtiyacına yanıt vermek,
- İletişim fonksiyonları sayesinde veri ve bilgi alışverişi sağlanması,

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi ve Proje Üzerine Bir Değerlendirme

Alper DURSUN, İsmail KIRBAŞ ,Mehmet Erkan YÜKSEL

- Zengin ve sürekli genişleyen yapı-sıyla öğretime yararlı olmak,
- Öğrenme gerçekleşirken aynı anda bilgiyi yapılandırmak ve bilgidan bilgi üretmek,
- Çeşitli zeka tiplerine sahip öğrenci-lere hitap etmek,
- Bütün öğretmenleri ortak bir hedefte buluşturup eğitime bütün eğitimci-lerle birlikte yön vermek,
- Teknolojiyi bir amaç olmaktan çı-kartıp araç haline getirmek için ta-sarlanmış bir platformdur.

3. FATİH Projesi İçin Yapılan Yatırımlar

18 milyon tablet dağıtılması planlandı ancak 1,4 milyon tablet dağıtılabildi [3].

Milli Eğitim Bakanlığının açıkladığı son rakamlara göre, 55 bin 224 okuldan, 3 bin 362'sine (% 6,08) yazılım ve donanım altya-pısı sağlanabildi. 3 bin 657 tanesine (% 6,62) çok fonksiyonlu yazıcı ve doküman kamera dağıtılabildi [3].

Ortaöğretim, ilköğretim ve okul öncesi sevi-yesindeki bütün okullarda 620 bin sınıfa akıllı tahta temin edilmesi planlanmıştı ancak 84 bin 921 sınıfta gerçekleştirilebildi [3].

FATİH Projesi için 2015 yılı bütçesinden 4,3 milyar ayrılmasına rağmen, donanım ve yazılım altyapısı % 6'da kaldı. Toplam gerçekleşme oranı ise % 10'da kaldı. Proje açıklandığı zaman dönemin Ulaştırma Bakanı, projenin 1,5 milyar liraya tamamlanacağını açıklamıştı. Projenin bitimine 7 ay kala projenin daha % 10'u tamamlanmışken maliyet 8 milyar lirayı buldu[3].

4. FATİH Projesinin Değerlendirilmesi

FATİH Projesinin bitimine iki ay kala sadece % 10'luk bir ilerleme kat edebilmiş olması projenin başarısız olduğunu göstermektedir.

Projenin başarısız olmasının temel sebebi; projeyi oluşturan ve destekleyen alt projelerin başarılı bir şekilde yürütülememesidir.

Altyapı projesinin uygulanamaması her okula geniş bant internet erişiminin sağlanamaması projenin başarısız olmasındaki etkenlerden biridir.

Donanım projesinin iyi yürütülememesi dağı-tılması düşünülen teknolojik araçların büyük çoğunluğunun dağıtılamaması proje başarı-sızlığındaki diğer önemli etkindir.

Öğretmenlerin bir çoğunun yaşça ilerlemiş olması, teknolojiye karşı olumsuz tutumları ayrıca öğretmenlere verilen hizmet içi eğiti-min yetersiz olması etkenlerden biridir.

Eğitim Bilişim Ağında yeteri kadar materyal bulunamaması ve Eğitim Bilişim Ağındaki materyallerin görsel ağırlıklı olması bir diğer etkindir.

FATİH Projesinin başarısız olma sebepleri 3 ayrı başlık halinde incelenmiştir.

Yöneticilerin FATİH Projesinin Uygulama Aşamasında Karşılaştıkları Sorunlar

Yöneticilerin karşılaştıkları sorunlar; öğret-men kaynaklı sorunlar, öğrenci kaynaklı sorunlar, donanım ve yazılım kaynaklı sorunlar olmak üzere 3 ana başlık altında toplanmıştır (Şekil 2) [2].

Yapılan araştırmada yöneticilerin en çok karşılaştığı sorunlar ise; hizmet içi eğitimin yetersiz olması, öğretmenlerin teknoloji okuryazarlığının yetersizliği, öğretmenlerin derste akıllı tahtalarda çizim yaparken zor-lanmaları, tablet kullanırken zorlanmaları, öğrencilerin tabletlerini evlerinde unutması, bozulan tabletlerin servisten geç gelmesi ve döküman eksikliği olarak göze çarpmakta-dır[2].

Bu sorunların ayrı kategoriler halinde maddelendirilmesi aşağıdaki gibi yapıldı;

Öğretmen Kaynaklı Sorunlar;

- Hizmet içi eğitimin yetersiz oluşu
- BT araçlarını yetersiz kullanma
- Proje hakkında bilgi yetersizliği
- Öğretmenlerin projeye olumsuz ba-kış açısı
- Teknolojik araçları kullanamama

Öğrenci Kaynaklı Sorunlar;

- Öğrencilerin tabletleri getirmemesi
- Tabletleri oyun aracı yapma
- Tabletlerle kaynaklara ulaşmanın zor olması
- Öğrencilerde disiplinsizliğe yol aç-ması
- Öğretmen takibini zorlaştırması

Donanım ve Yazılım Kaynaklı Sorunlar;

- Döküman ve içerik eksikliği
- Altyapı yetersizliği
- Yeterli teknik servis ağının bulun-maması
- Tabletlerin batarya ve etkileşim sorunu.

Şekil 2. FATİH Projesinin Uygulama Sürecinde Yöneticilerin Yaşadığı Sorun

Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulama Aşamasında Karşılaştıkları Sorunlar

Öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar; Öğre-tim Programlarında Etkin BT Kullanımı, Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitimi, Donanım ve Yazılım Altyapısının Sağlanması, Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımının sağlanması, Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi olmak üzere 5 ana başlık altında toplanmıştır.(Şekil 3) Bu beş ana başlık aynı zamanda FATİH Projesi-nin bileşenleridir [2].

Yapılan araştırmada öğretmenlerin en çok karşılaştığı sorunlar ise;

tabletlerin arızalı olması, altyapı eksikliği, projeyi tanıtan uzmanların yetersiz oluşu, akıllı tahta kullanımının zor olması, tabletlerde teknik sorunların oluşu ve öğretim programıyla teknolojinin uyumsuzluğu olarak görülmektedir [2].

Bu sorunların ayrı kategoriler halinde maddelendirilmesi aşağıdaki gibi yapıldı;

Donanım ve Yazılım Alt Yapısının Sağlanması;

- Altyapı yetersizliği
- Tabletlerin arızalı olması
- Teknik destek yetersizliği
- Öğretim programlarının teknolojiye uygun olmaması

- Teknik eleman yetersizliği

Öğretim Programlarında Etkin BT Kullanımı;

- Öğretmenlerin ders anlatırken teknolojiyi etkili kullanamama durumu

- Etkileşimli tahtanın her derste kullanılamaması
- Tabletleri kullanmak istememeleri
- Öğrenciler ile göz temasının olmaması
- Öğretmenlerin eski ders anlatma yöntemlerine olan alışkanlıkları
- Sayısal derslerde çizim zorlukları yaşanması

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitimi;

- Yeterince hizmet içi eğitim verilmemesi
- Projeyi tanıtan uzmanların işlerini iyi yapmaması
- Eğiticilerin olumsuz tutumları
- Yeni öğretmenler ile kıdemli öğretmenler arasındaki farklılıklar

Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi;

- E-çerik yetersizliği
- Öğrencilere not tutturulamaması
- İçeriklerde görselliğin ön planda olması
- Öğrencilerin araştırma yapmalarının zor olması

Bilinçli, Güvenli, Yönetilebilir ve Ölçülebilir BT Kullanımının Sağlanması;

- Öğretmenlerin teknoloji konusunda yetersiz oluşu
- Öğrencilerin tabletlerini getirmemesi
- Öğrencilerin tabletleri ders dışı işlerde kullanması
- Donanımların güvenliği
- Sayısal derslerde çizim zorlukları yaşanması

Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi ve Proje Üzerine Bir Değerlendirme

Alper DURSUN, İsmail KIRBAŞ ,Mehmet Erkan YÜKSEL

Şekil 3. FATİH Projesinin Uygulama Sürecinde Öğretmenlerin Yaşadığı Sorunlar

Öğrencilerin FATİH Projesinin Uygulama Aşamasında Karşılaştıkları Sorunlar

Öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar; Tablet Kaynaklı Sorunlar, İletişim Kaynaklı Sorun-lar, Sağlık Kaynaklı Sorunlar, Ders Kaynaklı olmak üzere 4 ana başlık altında toplanmıştır (Şekil4) [2].

Yapılan araştırmada öğrencilerin en çok karşılaştığı sorunlar ise; Tabletlerde Office uygulamalarının olmaması, öğretmenlerin tabletleri kontrol edememe sıkıntısı, tabletle-rin ev ödevi için yetersiz olması, tablette arama motorunun filtrelenmesi, tablet kaleminin olmaması, tablette teknik sorunların olması, derslerde motivasyonu düşürmesi, dikkat dağınıklığına yol açması, derse düşük katılım, öğretmeni yeterince dinlememe öğrencinin öğretmeni ve arkadaşlarıyla iletişim sıkıntısı yaşaması, göz sağlığı ve iskelet sisteminin bozulması, davranış bozukluğu olarak görülmektedir [2].

Bu sorunların ayrı kategoriler halinde maddelendirilmesi aşağıdaki gibi yapıldı;

Ders Kaynaklı Sorunlar;

- Motivasyon sağlamada zorluk
- Dikkat dağınıklığının tetiklenmesi
- Katılımın düşük olması

Tablet Kaynaklı Sorunlar;

- Office programlarının olmayışı
- Filtre sebebiyle araştırma yapmanın sınırlı olması
- Tabletlerde kalem olmaması
- Arama motorunun olmaması sebe-biyle sayfa bulma zorluğu

İletişim Kaynaklı Sorunlar;

- Öğrenci-öğrenci iletişim kaybı
- Öğrenci-öğretmen iletişim kaybı
- Asosyallik

Sağlık Kaynaklı Sorunlar;

- Göz sağlığının bozulması
- Eklem rahatsızlıkları.

Şekil 4. FATİH Projesinin Uygulama Sürecinde Öğrencilerin Yaşadığı Sorunlar

5. Sonuç ve Öneriler

FATİH Projesinin başarısız olmasındaki temel sebepler; yanlış planlama ve alt proje-leri uygulamada yaşanan sıkıntılardır.

FATİH Projesi kapsamında dağıtılması plan-lanan teknolojik araçlar tüm okullara dağıtı-lanamamış, dağıtılan yerlerde de proje iyi tanıtılamamış ve hizmet içi eğitim yetersiz verilmiştir. Fırsat eşitliği sağlamak için oluşturulan proje tam uygulanamadığı için amacının tersi işlev görmüş ve yine bir eşitsizlik ortamı yaratmıştır.

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) materyal sağlama konusunda yetersiz kalmış ve EBA'da bulu-nan materyallerin içerikten çok görsel ağırlık-lı olması materyal kalitesini düşürmüştür.

Tabletlerin dağıtıldığı bölgelerde öğretmenler öğrenciyi kontrol, öğrencilerde dersi dinleme aşamasında sıkıntılar yaşamış derse olan ilgi ve motivasyon düşmüştür. Yine bu bölgeler-de tabletlerin arızalanması büyük sorunlara yol açmış FATİH Projesinin bir sorununu daha ortaya çıkarmıştır. Tabletlerdeki arızaları giderecek teknik servis ve teknik elemanın yetersiz olması projenin başarısızlığındaki etkenlerden biridir.

FATİH Projesinin bitim tarihine çok az bir süre kala tahmin edilen maliyet tutarının 5 katı fazlası harcandı ve projenin sadece % 10'u gerçekleştirilebildi. Bu rakamlar projenin planlamasının ne kadar eksik ve yanlış yapıldığını gösteriyor.

FATİH Projesinin başarısı için proje bitim süresi uzatılmalı yeniden bir planlama ve bütçe hazırlanmalı, teknolojik araçları dağıtacak firmalar ihalelerle kısa sürede belirlenmeli, hizmet içi eğitim sürekli hale gelmeli, projeyi tanıtan uzmanlar bütün sorulara cevap vermeli eğitimin, içinde yer alan her bireyi aydınlatmalıdır.

Ayrıca öğretmenlere lisans eğitiminden itiba-ren teknoloji okuryazarlıklarını geliştirilecek dersler

verilmeli ve hizmet içi eğitim sürekli hale getirilmelidir. Öğretmenlerin sadece EBA'ya bağlı kalmaması için öğretmenlere filtresiz internet sağlanmalı ve öğretmenler internetteki diğer materyallerden de yararlanabilmeli.

6. Kaynaklar

- [1] Akgün, E., Yılmaz, E. O., & Seferoğlu, S. S. (2011). 'Vizyon 2023 strateji belgesi ve fırsatları artırma ve teknolojiyi iyi-leştirme hareketi (FATİH) projesi: Karşı-laştırmalı bir inceleme' Akademik Bilişim, 2-4.
- [2] Ayvaci, H. Ş., Bakırcı, A. G. H., & Ba-şak, M. H. (2014). 'Fatih Projesinin Uy-gulama Sürecinde Ortaya Çıkan Sorunların İdareciler, Öğretmenler Ve Öğrenciler Tarafından Değerlendirilme-si' Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fa-kültesi Dergisi, 11(1).
- [3] Bedir, A., Fatih Projesi'nde hüsrân: http://www.aksiyon.com.tr/kapak/fatih-projesinde-husran_550946
- [4] Ekici, S., & Yılmaz, B. (2013). FATİH Projesi üzerine bir değerlendirme. Türk Kütüphaneciliği, 27(2), 317-339.
- [5] MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (2010). Eğitimde fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi projesi (FATİH). Donanım: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=2>
- [6] MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (2010). Eğitimde fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi projesi (FATİH). EBA (Eğitim Bilişim Ağı) PROJESİ: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=4>
- [7] MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (2010). Eğitimde fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi projesi (FATİH). FATİH Projesi ÖğretmenEği-timi: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=5>
- [8] MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (2010). Eğitimde fırsatları artırma teknolojiyi iyileştirme hareketi projesi (FATİH). Proje Hakkında: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=6>

inet-tr'15

20. Türkiye'de İnternet Konferansı

Bildiriler Kitabı

1-3 Aralık 2015

İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi
Beyazıt, İstanbul

Editörler

Mustafa Akgül
Ethem Derman
Attila Özgüt

Mehmet Ufuk Çağlayan
Zerrin Ayvaz Reis
Çiğdem Selçukcan Erol

inet-tr'15

20. Türkiye'de İnternet Konferansı

1-3 Aralık 2015, İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi Beyazıt, İstanbul

Bildiriler Kitabı

Editörler

Mustafa Akg l

Mehmet Ufuk  a layan

Ethem Derman

Attila  zgit

Zerrin Ayvaz Reis

Çiğdem Selçukcan Erol

DİZGİ VE SAYFA DÜZENİ

Yrd. Doç. Dr. Zerrin Ayvaz Reis

Yrd. Doç. Dr. Çiğdem Selçukcan Erol

KAPAK TASARIMI

İlkin Ecem Emre

BASKI

Gamze Yayıncılık Matbaacılık Reklam Kırtasiye Turizm San. Tic. Ltd. Şti

Güneşli Eren Mh 8. Sk. 58A Bağcılar,

Telefon: 0212 424 5640

e-posta: info@gamzecopy.com

Web: <http://www.gamzecopy.com/yayincilik-matbaacilik.php>

2016

Copyright © İnternet Teknolojileri Derneği, 2016

Her hakkı saklıdır.

Türkiye’de basılmıştır.

1.Baskı

ISBN: 978-605-85087-7-4

İçindekiler

İçindekiler	III
Kurullar	V
Konferans Programı.....	VI
Konferans Seminerleri.....	IX
Önsöz.....	X
Açılış Konuşması	XII
İnternette Gazete Takibinde Dijital Yerliler ve Dijital Göçmenler	1
Duygu Dumanlı Kürkçü	1
Akıllı Telefonlar: Sıradan İnsanın Hayatına Dokunmak.....	7
Şule Karataş	7
Erinlik Dönemindeki Bireylerin Bilişime İlişkin Tutumları	11
Mehmet Aksüt, Tülin Avcı, Dilara Kul	11
Bilgi Teknolojilerinin Toplum ve İşletmeler Üzerindeki Etkileri.....	17
Kübra Gamze Akata, Seda Dikdak, İsmail Kirbaş	17
Elektronik Belge Yönetiminin Arşivcilikteki Tasnif Sistemleri Üzerine Etkisi	23
Erkan Özdemir	23
Üniversitelerde Bakım Onarım Çalışmaları İçin Mobil Arıza Bildirim Sistemi.....	31
Mustafa Coşar , Nafi Cesur, Murat Doğan, İsmail Arık	31
Web İçin Ders Arayüzü Geliştirilmesi: Auzef Örneği	37
Behlül Gücükoğlu, Dilek Yörtem Ceylan, Ahmet Ağır, Alper Cihan	37
Kırklareli Üniversitesi Bilgi Yönetim Sisteminin Planlama, Tasarlama ve Uygulama Süreci.....	43
Veli Özcan Budak, Gökhan Doğan, Deniz Gür, Bora Aslan, Füsün Yavuzer Aslan	43
Webalgo: Algoritma Öğreniminde İnternet Tabanlı Bir Eğitimsel Materyal Geliştirilmesi	49
Utku Köse.....	49
Mobil İletişim Haritalaşan Gündelik Yaşam Ve Adreslenebilir İnsan	55
Semiha Eryol	55
Yeni Medya Kullanıcıları İle Geleneksel Tüketiciler Arasındaki Farklar	61
Tuna Uslu, Duygu Çubuk, Esra İşbilen.....	61
Çölyak ve Fenilketonüri Hastaları İçin Barkod Destekli Ürün Mobil Satın Alma Rehberi.....	67
Ahmet Anil Müngen, Eda Sena Karaağaçlı	67
Bağımlılıkla Mücadelede Etkileşimli Eğitsel Materyallerin Geliştirilmesi: TBM Webi Örneği	71
Behlül Gücükoğlu, Dilek Yörtem Ceylan, Ahmet Ağır	71
Bir Eleştirel Düşünme Çevrimiçi Aracı Olarak Arguman.Org	77
Hasan Tinmaz, Bahattin Çiniç	77
Mobil Telefonlar ve Gazetecilik: Mobil Haber Üretimi ve Habere Mobilden Erişim	81
Bilge Narin	81
Dijital Teknolojilerin Resim Sanatına Yansımaları	87
Ahmet Birol, Yusuf Gürbüz	87
Amasya'daki STK' ların Sosyal Medya Kullanma Düzeyleri	95
Emrah Koparan, Nazan Kahraman, Ahmet Sağlam, Orkun Karaçar	95
Bina İçi Yer Belirlemede Sinyal Çıkış Güçlerinin Etkisinin Karşılaştırılması	99
Osman Kerem Perente, Kemal Çelikel, Taha Serif.....	99
Yaşam Günlüğünün Aktif Kullanımı	105
Mehmet Emin Mutlu	105
Öğretmenlerin Mesleki Gelişim Amaçlı İnterneti Kullanım Durumları: Literatür Taraması	114
Elif Armağan, Aynur Arslan, Ömer Faruk Sözcü, İbrahim Berksoy	114
Yabancı Dil Öğretiminde 3 Boyutlu Sanal Gerçeklik	122
Aynur Arslan , Elif Armağan, Ömer Faruk Sözcü, İbrahim Berksoy	122
Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sosyal Ağ Kullanımı	128
Nilgün Tosun	128

Hukuk Eğitiminde Bilişim Hukukuna İtiraz: Hukuk Fakültelerinde Transdisipliner Bir Genel Ağ Dersi

Su Sonkan	138
Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (Fatih) Projesi ve Proje Üzerine Bir Değerlendirme	148
Alper Dursun, İsmail Kirbaş , Mehmet Erkan Yüksel	148
Bulut Bilişim ve Ulus Devlet	154
Yenal Arslan, İzzet Gökhan Özbilgin, Yagup Macit	154
Güvenli Voip Hizmetleri İçin Mevcut ve Yeni Yaklaşımlar	160
H.Hakan Kiling, Uğur Çağal	160
Radio Yayıncılığında Yakınsama ve Dinleyicinin Dönüşümü	166
Bahar Öztürk.....	166
Bulut Tabanlı Yazılımlarda Tasarım Modeli Üzerinden Güvenlik Tehditlerinin Tespiti	172
Engin Deveci, M. Ufuk Çağlayan	172
Kablosuz Algılayıcı Ağ Yönlendirme Protokolleri İçin Geliştirilen Ayrık-Olay Tabanlı Benzetim Yazılımı	182
Selçuk Ökdem, Derviş Karaboğa	182
Voip ve Ücret Dolandırıcılığı.....	188
Ali Katkar, Selin Kamaş, Berna Üst.....	188
Parola Güvenliği	194
Melih Kirlidoğ	194
Bilgi Toplumu Olma Yolunda Okul Kütüphanelerinin Durumu: Gaziantep İli Örneği	198
Erkan Özdemir	198
Gizlilik, Bireysel Haklar ve Kişisel Verilerin Korunması.....	205
Misra Borazan.....	205
Nesnelerin İnterneti ve Hukuk	211
Armağan Ebru Bozkurt Yüksel	211
Elektronik Sağlık Kayıtlarının Gizlilik ve Mahremiyeti	217
Enis Karaarslan, Ali Murat Ergin, Nalin Turğut, Özgür Kiliç.....	217
Türkiye’de E-Dönüşüm	223
Mustafa Yurtoğlu	223
Yeni Medyada Hikaye Anlatıcılığına Doğru: Kişisel Blog Anlatılarında Vladimir Propp’un Biçimbilimsel Analizi	225
Bilgesu Savci	225
İndeks.....	233
Sponsorlar ve Destekleyen Kurumlar	234

Kurullar

Devamlı Düzenleme Kurulu:

Mustafa Akgül, Bilkent Üniversitesi
Zeynel Cebeci, Çukurova Üniversitesi
M. Ufuk Çağlayan, Boğaziçi Üniversitesi
Ethem Derman (Emekli), Ankara Üniversitesi
Attila Özgüt, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Yürütme Kurulu

Mustafa Akgül
Ethem Derman
Mehmet Ufuk Çağlayan
Attila Özgüt
Zeynel Cebeci
Sevinç Gülseçen
Bahar Küşat

Organizasyon Kurulu

Sevinç Gülseçen
Zerrin Ayvaz Reis
Çiğdem Selçukcan Erol
İsmail Özmen
Şebnem Özdemir
Emre Akadal
Serra Çelik
Elif Kartal
Zeki Özen
Fatma Öney Koçoğlu
Mehmet S. Derindere
Turgay Kalaycı
Nimet Kuyar
Ziya Çoban
Gökhan Düşgör
Tunç Akça

Onur Kurulu

Mahmut Ak, Rektör, İstanbul Üniversitesi
Halis Yunus Ersöz, İstanbul Üniversitesi
Alper Cihan, İstanbul Üniversitesi
Neşe Kars, İstanbul Üniversitesi
Ergun Yolcu, İstanbul Üniversitesi

Program Kurulu

Gökhan Ahi, Tüm İnternet Derneği
Adil Güneş Akbaş, Linux Kullanıcıları Derneği
Ceyda Akaydın, Türkiye Bilişim Derneği
Mustafa Akgül, İnternet Teknolojileri Derneği
Refik Arkut, Galatasaray Üniversitesi
Ümit Atabek, Yaşar Üniversitesi
Işık Aybay, Doğu Akdeniz Üniversitesi
M. Erdal Balaban, İstanbul Üniversitesi
Ebru Baranseli, Anadolu Üniversitesi
Mutlu Binark, Hacettepe Üniversitesi
Haluk Bingöl, Boğaziçi Üniversitesi

Gökhan Boranalp, Alternatif Bilişim Derneği
Zeynel Cebeci, Çukurova Üniversitesi
Kürşat Çağiltay, ODTÜ
M. Ufuk Çağlayan, Boğaziçi Üniversitesi
Rifat Çölkesen, Papatya Yayıncılık
Ethem Derman, Ankara Üniversitesi
Salih Zafer Dicle, Dokuz Eylül Üniversitesi
Hidayet Doğan, Yazılım Parkı
Cem Ersoy, Boğaziçi Üniversitesi
Doruk Fişek, Linux Kullanıcıları Derneği
Orhan Gökçol, Bahçeşehir Üniversitesi
Sevinç Gülseçen, İstanbul Üniversitesi
Yavuz Günelay, İnternet Teknolojileri Derneği
Murat İhlamur, Netsis
Fikret İlkiz, İnternet ve Hukuk Platformu
Sinan İlkiz, ISOC-TR
Mustafa Murat İncoğlu, Ege Üniversitesi
Enis Karaarslan, Muğla Üniversitesi
Ali Fuat Kartal, Türk Kütüphaneciler Derneği
Ayşe Kaymak, İzmir Barosu
Ali Rıza Keleş, Alternatif Bilişim Derneği
Melih Kırılıdoğ, Alternatif Bilişim Derneği
Serhat Koç, Korsan Parti Hareketi
Ahmet Koltuksuz, Yaşar Üniversitesi
Serdar Korukoğlu, Ege Üniversitesi
Alp Kut, Dokuz Eylül Üniversitesi
Elif Kuzeci, ISOC-TR
Bahar Küsat, Cresga
Albert Levi, Sabancı Üniversitesi
Fusun Sarp Nebil, Tüm İnternet Derneği
Mehmet Cudi Okur, Yaşar Üniversitesi
Ata Önal, Ege Üniversitesi
Atilla Özgüt, ODTÜ
Ali Ekrem Özkul, Anadolu Üniversitesi
Rıza Engür Pişirici, Bilkent Üniversitesi
İsmail Hakkı Polat, Kadir Has Üniversitesi
Zerrin Ayvaz Reis, İstanbul Üniversitesi
Güler Sağıt, İzmir Büyükşehir Belediyesi
Erkan Saka, Bilgi Üniversitesi
Osman Saka, TurkMiA
Aslı Telli Aydemir, Şehir Üniversitesi
Yaşar Tonta, Hacettepe Üniversitesi
Tuğkan Tuğlular, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Turhan Tunalı, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Tanol Türkoğlu, Cumhuriyet Bilim Teknoloji
Ceren Ünal, ISOC-TR
Atif Ünalı, IP-TV Derneği
B. Siddık B. Yarman, İstanbul Üniversitesi
Ali Yazıcı, Atılım Üniversitesi
Necdet Yücel, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi